

De la creació dels segles XVI-XVIII ens hem fixat en una obra en prosa, el renaixentista diàleg de Despuig —ja vist en el tema anterior—, i en aquesta, a l'extrem del Renaixement, com a obra poètica. De Pere Serafí triem poemes que acusen l'ombra petrarquesca, fet recentment estudiat pel professor Romeu i Figueras, qui, a l'ombra del *Canzoniere*, la ressalta sobretot als sonets en especial per la seva temàtica i imatges (perfecció de l'amada, semblança d'Amor i Fortuna, l'Amor armat amb arc i sagetes o el poder dels ulls de l'amada). D'altra banda, cal tenir present la influència d'Ausiàs March.

Llibre primer, de amors

IV

Sempre yo pens y del pensar sent pena,
y ab pensament sospir pensant en l'hora
quant per mirar vostra valor, señora,
fuy prest ligat d'una cruel cadena.

Y d'est pensar jamay no se'n refrena
la gran ardor hon mon dezig adora,
y, quant del cel repòs al món s'implora,
só de sospirs un cors fet senç alena.

Y si per sort un punt no pens tal pensa,
crex ma dolor, que tal tristor m'aferra
que, si no torn, pensar, sent gran offensa.

y si pens, pen y crit, o mortal guerra!
Qui pot sufrir tan crua recompensa,
si del repòs Amor tant me desterra?

V

Volent Amor venjar tan gran crueza
 y desliurar d'un tir mil de cadena,
 ab l'arch en mans, volant l'alba serena,
 dels cels baxà, mostrant gran fortaleza.
 Y avent mirat la vostra gentileza,
 Fènix al món, sentí tan mortal pena
 que, per fugir, molt prest girà l'esquena,
 per no ser pres de sa matexa empreza.

Y retornant als cels, dix: «Mare mia,
 lo vostre nom de gentileza y fama
 el món ja pert tota sa gran valia,

que en aquest jorn he vist tan gentil dama
 que ab gran perill pensí campar tal dia,
 tant sa valor tot l'univers inflama.

VI

Sèmblan-se molt Amor y la Fortuna,
 alçant, desfent, que tal és son poder.
 Qualqun s'és vist per rompre's y desfer
 que l'an alçat al cercle de la luna.

Altre que, stant, sens tembre cosa alguna
 de trabucar, l'an fet d'un simple ser.
 Desfan los dos y tórnan a refer.
 Sa potestat y força em par que és una.

Axí porà venir per temps, señora,
 que tots mos mals volrà l'Amor venjar,
 puix no mirau lo dany del qui us adora,

que permetrà, forçant-vos ben amar
 persona tant de poch merexedora,
 no merexent en res de vós pensar.

VII

Estant un jorn Amor en companyia
 de gent que, amant, sosté molt gran fermeza,
 «Severitat», dix, «pot, ni fortaleza,
 en contrastar a la potència mia?»

Responen tots que res no bastaria
 may resistir a sa potent empreza.
 Hont, confiat en sa cruel braveza,
 armà son arch ab destra fantasia.

Y ab pensament de no trobar defença
 ni may contrast en contra el furiós
 son colp mortal que no té resistença,

xi com a mi volgué tirar a vós,
 y, no podent en res fer-vos ofença,
 ha convertit son goig en cas plorós.

VIII

Señora, no deveu star hufanosa
 en veure Amor per vós sens força alguna.
 Pensau-y bé, perquè no pot ninguna
 sempre fugir sa flecha furiosa.

Y si dins vós no ha pogut fer cosa
 per mon voler, que tant vos importuna,
 la falta és de ma cruel fortuna,
 no d'ell, que té gran força y poderosa.

Mas, si per mi no us ha erid Amor,
 per ço no pert ninguna potestat,
 si vol nafrar per altre el vostre cor,

que may per sort aurà de vós pensat,
 y serà tal y de tant poch valor
 que em trobaré de vós, com ell, venjat.

IX

Los vostres ulls, que fèyan amagar
 los raygs del sol, réstan més clar lo dia,
 hont mon voler ab ferma fantasia
 era guiat en més perfet amar,

D'ira mogut Amor, sols per venjar
 l'agravi gran que al seu poder venia,

ha'ls procurat lo mal, puis conexia
poder molt més lo vostre sol mirar.

Sa claredat en nit s'és convertida,
y ma tristor, mirant tal mudament,
tot m'ha cubert de tenebrosa vida.

Y tem d'Amor que, si té sentiment,
no els tornarà la resplandor cumplida,
Tement sentir mon dolorós turment.

X

Tenint tant seny y ab ell tanta valor,
com se pot ser no tingau lealtat,
sabent que yo, dins l'infern condemnat,
vos tindré ley ab molta fe y amor?

Que el jorn que us viu vos doní lo meu cor
y ensemps ab ell mon ser y libertat,
amant-vos tant que amor no us he dexat;
per ço no em clam de vostre desamor.

Clamar-m'he, donchs, sols de mon fat cruel,
pus que consent que en mi pugau vós fer
ço que may heu dona del tot infel.

Per altra part, vostre seny y saber,
que us fan tenir al món cosa del cel,
poden també fer que no puga ser.